

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สรุปผลได้ดังนี้

สรุปผล

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์และของนักเรียนที่ใช้แผนการสอนปกติ

1.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนของนักเรียนที่ใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับนักเรียนที่ใช้แผนการสอนปกติ

2. สมมติฐานของการวิจัย

2.1 ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 70/70

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นสื่อสูงกว่าก่อนได้รับการสอน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลแม่สะเรียง (บ้านโป่ง) อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 23 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 49 แบบฝึก จำแนกเนื้อหา ดังนี้

3.2.1.1 การสร้างคำ จำนวน 15 แบบฝึก

3.2.1.2 การสร้างข้อความ จำนวน 11 แบบฝึก

3.2.1.3 การสร้างประโยค จำนวน 12 แบบฝึก

3.2.1.4 การสร้างเรื่อง จำนวน 11 แบบฝึก

3.2.2 แผนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 26 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 26 ชั่วโมง

3.2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หรือวัดทักษะ มี 2 ตอน โดยนำเนื้อหาที่สอนทั้ง 4 เรื่อง และองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในด้านความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม ความคิดจะเปิดผลออกมาเป็นแนวในการเขียนแบบทดสอบทั้ง 2 ตอน แบบทดสอบทั้งสองตอนนี้จะใช้วัดก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ครบทุกแผนการสอนแล้ว ซึ่งตอนที่ 1 มีทั้งหมดจำนวน 6 ข้อใหญ่ 30 ข้อเล็ก ตอนที่ 2 มีทั้งหมดจำนวน 1 ข้อ เป็นการบรรยายรูปภาพ แบบทดสอบทั้ง 2 ตอนนี้ได้ผ่านการทดสอบหาคุณภาพแล้ว และได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 และ 0.85 ตามลำดับ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

3.3.1 ทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนการสอนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.3.2 ดำเนินการทดลอง โดยใช้เวลาในสอน 26 ชั่วโมง วันละ 1 ชั่วโมง สลับกับ 2 ห้องในช่วงเช้ากับช่วงบ่าย ตามแผนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 26 แผน

3.3.3 ทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการสอนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ฉบับเดิมที่ใช้ก่อนการสอน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 หาประสิทธิภาพของชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 70/70 โดยใช้ค่าร้อยละ

3.4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยผลต่าง ด้วยการทดสอบค่าที ($t - test$)

3.4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กับกลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยคะแนนแต่ละกลุ่ม ด้วยการทดสอบค่าที ($t - test$)

3.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

3.5.1 การหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 70/70 มีค่าเท่ากับ 30 คิดเป็นร้อยละ 75.00 และค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 28.74 คิดเป็นร้อยละ 71.85 นั่นคือ ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ 75.00/ 71.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 70/70 ซึ่งถือได้ว่าชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ

3.5.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกรายด้าน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมทุกด้าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.5.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มที่เรียน โดยการสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.5.4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน
ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับกลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบ
ปกติ รวมทุกด้านพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน ในทุกๆ ด้าน ของนักเรียน
กลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูง
กว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

ผลการสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 70/70 มีค่าเท่ากับ
75.00/ 71.85 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 70/70 ซึ่งถือว่าชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาสร้างชุดฝึกที่ผู้วิจัยอาศัยหลักจิตวิทยาการศึกษา
ตามทฤษฎีที่ว่าด้วยการเรียนรู้อย่างมีความหมายของออสซูเบล และตามหลักการสอนให้ผู้เรียน
เรียนรู้โดยการค้นพบของBruner (สร้าง. วัชรกุล, 2533:203-205) ประชุมพร สุวรรณตรา
(อ้างใน วิไล ชินวงศ์, 2526:20) นิธิยา จุฑาโยธี (2518:63- 67) อ้างใน วัลลีย์ เรืองเกษตรกรรม (2527:38)
กล่าวคือ มีการบอกให้นักเรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของบทเรียน พร้อมกับบอกให้ทราบถึงคำ
จำกัดความขององค์ประกอบของความคิดทั้ง 4 ด้าน ที่จะนำมาใช้เป็นหลักพื้นฐานในการคิดและ
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีการแบ่งชุดฝึกออกเป็นตอนๆ โดยเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก
เช่น มีการสอนเรื่องการสร้างคำ การสร้างข้อความ การสร้างประโยคและการสร้างเรื่องราว พร้อม
กันนี้ก็มีการให้ความรู้ในเรื่องหลักการหรือความคิดรวบยอด และเสนอตัวอย่างเพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้
ปฏิบัติงานเมื่อพิจารณาถึงการนำ แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปใช้แล้ว ยังพบว่าในแต่ละ
ชุดฝึกจะมีคำชี้แจงสั้นๆ ใช้ภาษาที่ง่าย ช่วยให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเองและเข้าใจง่าย ไม่เกิด
ความเบื่อหน่าย และมีภาพประกอบทั้งในใบความรู้ หลักการ ตัวอย่างที่เกิดจากประสบการณ์ที่
นักเรียนคุ้นเคยหรือประสบการณ์ที่ใกล้ตัวไปหาไกลตัว ผู้เรียนจะเกิดความคิดเชื่อมโยงจากความรู้
เดิมไปหาความรู้ใหม่ได้ง่าย จึงทำให้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่สูงกว่าเกณฑ์ที่
กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกรายด้าน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมทุกด้าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประจําวิชาว่าสูง กว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ในการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้พิจารณาหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังที่ นิตยา ฤทธิ์โยธี (2518: 63-67) ได้กล่าวไว้คือ เน้นฝึกแต่ละแบบฝึก จะเน้นให้เกิดความคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) ที่คือ อาศัยความรู้ความเข้าใจในเรื่ององค์ประกอบ ความรู้และหลักการที่เกี่ยวกับแบบฝึกเหล่านั้น รวมถึงประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม มาเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ไม่กำหนดคำตอบตายตัว ไม่ตัดสินผลงานของนักเรียนว่าผิดหรือถูก แต่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีอิสระในการคิดและ เขียนได้อย่างเต็มที่ ขั้นการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์จะเริ่มจากขั้นการจูงใจ เพื่อสร้างความรู้สึกให้แก่นักเรียนที่อยากเขียน ขั้นแลกเปลี่ยนความคิดในเรื่องที่สนใจ โดยการเปิดโอกาสให้เด็กได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อจะได้แนวคิดหลายแนวทาง ขั้นเขียนโดยให้นักเรียนได้เขียนอย่างอิสระ ขั้นแลกเปลี่ยนความคิดจากเรื่องที่เขียน โดยแลกเปลี่ยนกันอ่าน เพื่อจะได้แนวคิดเพิ่มเติม และขั้นติดตามผลจะมีการติดตามกิจกรรมบางอย่าง เช่น เขียนเรื่องที่อ่านแล้วกันและมีการแก้ไขข้อบกพร่องด้วย

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่าระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากการสอนแบบปกติที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นในระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นธรรมชาติของการเรียนรู้ต่างๆ ย่อมทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้น แต่เมื่อพิจารณาถึงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กับกลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบปกติรวมทุกด้าน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน ในทุกๆ ด้าน ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติน้อยกว่าระดับ .01 ทั้งนี้ เพราะขณะที่ผู้เรียนทำชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น จะช่วยให้เด็กเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียน

กับครู ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ มีอิสระในการคิด การเขียนได้อย่างเต็มที่ ยึดแน่นแจ่มใส ช่วยให้เด็กเกิดความอบอุ่นและมีความมั่นใจที่จะกล้าแสดงออกในการคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และยังเป็นการสนองความต้องการของเด็กเกี่ยวกับความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เด็กที่เรียนเก่งและเด็กที่เรียนอ่อนได้ทำงานร่วมกัน จะทำให้เกิดความเข้าใจกันและเกิดความภูมิใจที่ทุกคนได้มีส่วนร่วมให้กลุ่มสำเร็จได้ภายในเวลาที่กำหนด เด็กที่เรียนไม่เก่งก็จะมีความรู้สึกว่าตนเองมีค่าสูงขึ้นที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนในการเสนอความคิดเห็นที่คนอื่นไม่มีและทุกคนได้เรียนรู้แนวคิดที่กว้างไกลของแต่ละคนด้วย จะช่วยให้การคิดของแต่ละคนมีแนวคิดที่กว้างไกลไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำชุดฝึกไปใช้

1.1 การนำเอาชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ครั้งนี้ไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการสอน การเตรียมสื่อการเรียนการสอน และดำเนินการเรียนการสอนตามที่ได้ระบุไว้จนเกิดความมั่นใจในการสอน

1.2 สื่อที่ใช้ในแผนการสอนทุกครั้ง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพของผู้เรียน รวมทั้งความสามารถในการจัดเวลาสอน เช่น การบรรยายภาพต่อเนื่อง ถ้าครูไม่สามารถวาดภาพหรือจัดหาภาพให้เหมือนกับแผนได้ ครูอาจจะนำภาพต่อเนื่องแบบอื่นมาสอนแทนได้

1.3 ก่อนที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในชุดฝึก ครูควรชี้แจงเรื่องระยะเวลา และเน้นให้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ หลักการตัวอย่าง และคำสั่งในชุดฝึกให้เข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้เสร็จในเวลาที่กำหนดจะช่วยให้เด็กมีความตั้งใจปฏิบัติได้ดีขึ้น และขณะเดียวกันครูจะต้องคอยดูแลเด็กที่ทำงานเป็นกลุ่ม และรายบุคคลอย่างทั่วถึงด้วย เมื่อเห็นว่าเด็กยังไม่เข้าใจก็อธิบายซ้ำจนเข้าใจแล้วให้ลงมือปฏิบัติ

1.4 ควรมีการตรวจชุดฝึกเด็กทันทีเมื่อเด็กทำเสร็จแล้ว เพราะเด็กกำลังสนใจ การให้ข้อเสนอแนะแก้ไขขณะที่เด็กสนใจ เพราะช่วยให้เด็กมีแนวคิดที่พัฒนาขึ้น และควรจะนำผลงานที่ดีไปติดที่ป้ายนิเทศเพื่อให้เด็กได้เห็นผลงานที่ประสบผลสำเร็จของผู้อื่น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขงานตนเอง

1.5 การสร้างชุดฝึกควรจะหารูปภาพที่มีความแปลกใหม่มาประกอบในส่วนที่เห็นว่าสมควรและในชุดฝึกนั้น คำสั่งควรจะเป็นแบบสั้นๆ ใช้ภาษาง่ายๆ เรียงตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

2.2 ควรมีการทดลองนำชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นที่สูงขึ้น โดยมุ่งเน้นทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับที่ยากขึ้น เช่น การเขียนเรื่องราว เรื่องสั้น นิทาน หรือเรื่องสั้นเชิงสารคดี ฯลฯ